

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hoče sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petlitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Vojska blizu.

Mednarodni položaj se je tako poostiril, da že ne more nihče več dvomiti, da bo v kratkem izbruhnila vojska. Ruska vlada je na avstro-ogrsko spomenico glede sporazuma s Turčijo zaradi Bosne odgovorila jako osorno. Rusija se je v tem odgovoru postavila popolnoma na stališče Srbije, ki zahteva za Bosno in Hercegovino samoupravo. Tudi v Berlinu je napravil ruski odgovor jako neugoden vtis.

V zadnji številki smo poročali, da bo Avstro-Ogrska odgovorila na zadnjo srbsko spomenico v petek, v soboto pa bo poslanik grof Forgach oddal odgovor v Belgradu. Na željo velevlasti se je odgovor odložil za nekaj dni. V tem času naj dobe velevlasti čas za posvetovanje o skupnem koraku. Če nameravani korak velevlasti v Belgradu ne bo imel uspeha, tedaj bo avstro-ogrski poslanik v Belgradu grof Forgach takoj izročil Srbiji ultimatum, ki bo izključil vsako nadaljnje zavlačenje. Vsled vznemirljivih vesti iz Belgrada pa sploh ni upanja, da bi trud velevlasti, vzdržati mir, imel kaj uspeha.

Poročali bi lahko še o mnogih zanimivih stvarih, iz katerih se da sklepati, da stojimo že na pragu vojske, a tega ne smemo storiti, ker bi bili takoj zaplenjeni.

V sledečem podamo najvažnejša poročila:

Odgovor Rusije.

Petrograd, 17. marca. Ruski zunanji minister je odgovoril avstro-ogrskemu poslaniku na njegovo poročilo, da se je v Carigradu podpisal avstro-ogrsko-turški zapisnik glede bosansko-hercegovskega vprašanja. V odgovoru se ruska vlada sklicuje na rusko okrožnico z dne 12. septembra l. l., kjer se je določilo, da neposredni sporazum med Avstro-Ogrsko in Turčijo ne izključuje potrebe, da je bosansko-hercegovsko vprašanje predložiti konferenci velesil, ki so podpisale berlinsko pogodbo. Ruska vlada je torej pripravljena, da se zdej sporazume; z Avstro-Ogrsko in ostalimi velesilami glede sklicanja konferencie, ki se bo imela posvetovati o bosansko-hercegovskem vprašanju in o drugih točkah vspeveda, ki ga bodo velesile odobrile.

Stališče Avstrije.

„Frankfurter Zeitung“ poroča iz Pariza: Avstrijska vlada je izjavila, da je pripravljena udeležiti se konferencie pod sledečimi pogoji: Vprašanje o pri-

znanju samostalnosti Bolgarije in vprašanje o aneksiji nima na konferenci mesta. Nadalje odklanja Avstrija na konferenci vsak razgovor o gospodarskih vprašanjih in o donavsko-adrijski železnici. — Nemčija in Turčija sta že izjavili, da se v tem oziru z Avstro-Ogrsko strinjata. Konferenca je torej možna, pa ne taka, kakoršno hoče imeti Izvolskij. Pred par dnevi je naš veleposlanik v Carigradu, mejni grof Pallavicini, izjavil dopisniku rimskega „Corriere d'Italia“, da za Avstrijo dveh vprašanj sploh ni, namreč bosensko-hercegovskega in srbskega vprašanja. Srbija nima pri vsej stvari ničesar iskati, glede Bosne je beseda že izgovorjena in pogodba sklenjena. Kakor se vidi, je govoril docela v smislu naše vlade.

Vtis ruskega odgovora v Berlinu.

Berlin, 18. marca. Ruski odgovor Avstriji na naznanilo o podpisu zapisnika s Turčijo, je tu napravil jako neugoden vtis. Na merodajnem mestu se zatrjuje, da je konferenca, na kateri bi se razpravljalo o bosansko-hercegovskem vprašanju — kakor pravi ruska nota — izključena. Edino, kar morejo Avstro-Ogrska, Nemčija in Turčija v tem oziru Rusiji priznati, je konferenca, ki bi avstro-turškemu sporazumu pritrčila. Razgovor o tem pa bi moral biti brezpogojno izključen.

Kaj storijo velesile?

Na Dunaju so mnenja, da je neverjetno, da bi velesile še hotele v Belgradu posredovati. Francija tega brez zaveznice Rusije itak ne more. Drugi zopet pravijo, da bi za posredovanje bila priložnost, ko izroči grof Forgach srbski vladi spomenico, ki bo sicer ne po obliki, pač pa po vsebini ultimatum.

Ako bi Srbija tudi na ta zadnji opomin nepovoljno odgovorila, ji avstro-ogrška monarhija napove vojno.

Napetost med Srbijo in Bolgarijo.

Belgrad, 17. marca. Ker se dr. Milojevič ni posrečilo izposlovati v Sofiji točnega odgovora na srbsko prošnjo, da bi smeli ruski prostovoljci preko Bolgarije v Srbijo in da bi Bolgarija zagotovila varnost za slučaj, da bi Srbija vse svoje posadke z bolgarske meje potegnula v notranjost dežele, je zunanji minister dr. Milovanović brzojavno poklical dolgoletnega sofijskega poslanika Simiča, ki se iz zdravstvenih ozirov mudi v Svici. Upajo, da Simič s srb-

ske prošnjo uspe pri bolgarski vladi, ker je znan kot zvest zagovornik bolgarsko-srbskega prijateljstva. Bolgarska vlada bo v tem slučaju zahtevala, da Srbija spremeni svojo macedonsko politiko, ki se je doslej v prvi vrsti obračala proti Bolgariji.

Cesar o položaju.

Dunaj, 18. marca. Cesar se je baje izjavil proti angleškemu poslaniku: Smatram položaj za zelo resen in sem silno vznemirljen.

Srbija ne odneha!

Belgrad, 19. marca. Danes so poslali strelivo in vojni materijal s posebnimi vlaki na bosansko mejo. V mestu vlada splošen strah. Razne banke so ustavile poslovanje. Vojne priprave so v polnem tiru. Tekom 48 ur se je odredilo vse potrebno, da se prestolnica premesti iz Belgrada v Niš. Vtis je nespremenjen ta, da je vojna na pragu. Vse časopise piše v tem smislu. V vojaških krogih, kakor tudi v krogih narodnih poslancev izjavljajo, da vlada v bosanskem vprašanju ne more in ne sme odnehati.

Stališče Srbije.

Belgrad, 19. marca. „Trgovinski Glasnik“ piše, da bo srbska vlada glede bosan. vprašanja tudi po ponovnem koraku Avstro-Ogrske vstrajala na svojem dosedanjem stališču, ker sploh ne zamore zavzeti drugega stališča. Potem ko je Srbija svojo stvar zaupno izročila velesilam, je v interesu evropskega mira, da iste svarijo Avstro-Ogrsko pred postopanjem, ki bi žalilo čast Srbije in bi srbski narod spravilo v stisko, da se nasilstvu Avstro-Ogrske upre z orožjem. Srbski narod se ne boji vojne, hoče se je pa izogniti prav tako kakor evropske velesile. Ako pa hoče Avstro-Ogrska izzvati vojno na vsak način in ako jo velesile na tem ne ovirajo, potem naj pride do krvoprolitja, gorje pa potem onim, ki se bodo imeli bojevati z obupanimi.

Carigrad, 19. marca. List „Sabah“, ki je v zadnjih dneh nekolikokrat prijazno pisal o Srbiji, kaže na težavni položaj Srbije in pravi, da so se cilji Srbije obrnili proti Bosni; toda Srbi se motijo, če mislijo, da bodo kaj s kričanjem dosegli od velesil oziroma, da store Avstro-Ogrski krivico. „Sabah“ izraža konečno svojo zadovoljnost radi zadnjih srbskih in črnogorskih zagotovil glede novopazarskega sandžaka. — List „Ukuk Umumje“ piše, da ni Srbija razburjena samo radi aneksije, ampak tudi radi bolgar-

PODLISTEK.

Sedma zapoved.

Poslov. J. Z.

(Konec.)

„Ne zgledate“, je rekel sočutno, „kot bi ne potrebovali majhnega plačila. Vzamite to kot plačilo za vašo poštenost.“ Pri teh besedah je stisnil Lukecu svoti primerno plačilo v roko.

Lukec ni vedel od same razburjenosti, kako se je vse pripetilo in roka se mu je tako tresla, da skoraj denarja ni mogel držati.

„Gospod“, je jecljal, „to je preveč; saj je bila moja dolžnost, izgubljeno vam vrniti.“

„Za vas gotovo ni preveliko“, ga prekine tujec prijazno in pogleda bledega, bolnega moža natančneje. „Vi morate gotovo še nekaj zdravniku in lekarni plačati, iz obraza se vam bere, da ste komaj od teže bolezni ozdravili. Ste li delavec?“ je hitro pristavil.

„Delavec brez dela in brez moči za delo“, je trpko odgovoril Lukec.

Nastal je molk.

„Vi ste gotovo delo zaradi bolezni zgubili?“ vpraša tujec.

Lukec je v zadregi gledal na tla; ni mogel najti pravega odgovora.

„Kje ste delali dozdaj?“

„V Drvarjevi tovarni za železo“, je odgovoril Lukec z negotovim glasom.

„Drvarja“, je vprašal tujec z vidnim zanimanjem.

Strnad je molče prikimal.

„Ah — delovodjo te tovarne ja poznam“, je rekel nepoznani napol zase, „tamkaj je bil pred kratkim štrajk; ste vi bili mogoče tudi zraven?“ je pristavil z naježenimi obrvi.

Lukec je molče odkimal. „Ze več tednov nisem tam v delu.“

Nek Skuhač je štrajk povzročil in je tudi že odpuščen iz službe, je nadaljeval tujec.

„Skuhač?!“ Lukec je jezno stisnil pesti. To se lahko od njega pričakuje; on je kriv tudi svoje nesreče. In kakor bi sam s seboj govoril, je nadaljeval: „Vem, on je bil, ki je vkradel gospodu Drvarju mošnjo in jo k meni vtaknil, ko me je z žganjem napojil. Bog mi je priča, da jaz nisem mošnje vzel. Vedno sem se spominjal dobrih nauk, katere so mi dali moji stariši, ki tukaj pod črno zemljo počivajo.“ Prestrašen je nehal v svojem govoru, izdal je v svoji razburjenosti več, kakor je hotel povedati.

Prijazen poslušalec, ki se je imenoval Viktor Razberg in ki je bil obenem prejšnji posestnik velike tovarne za tkanje ter osebno bil znan z Drvarjem, je položil roko na ramo hudo preganjanega delavca.

„Vi ste morali“, je rekel prijazno, „kakor vidim, prestati težke skušnje. A povedati mi morate vse odkritosrečno, kar vas je zadelo. Prijatelj sem delavec in prišel sem danes semkaj, da obiščem grob nekega pridnega delavca, ki mi je dolga leta zvesto služil, ko je bila tovarna še moja. Odprite mi svoje srce, mogoče vam morem pomagati, da dobite zopet delo, posebno, da dosežete pravico.“

To je rekel tako prijazno in prepričevalno, da mu je Lukec takoj zaupal iz vsega srca in mu vse povedal, kar mu je srce težilo.

Dalje, ko je Razberg poslušal, bolj je bil razburjen. Bil je mož pravice in pravi prijatelj delavcev ter bil je vajen hitro in odločno izvršiti, ako se je za kaj odločil.

„Pojdite zdaj brez skrbi domov, ljubi Strnad“, reče, „in potolažite predvsem ubogo ženo in si preskrbite potrebno hrano. Jutri že, ali še danes, bom govoril s svojim prijateljem Drvarjem o tej svari in vam takoj naznanil, kaj vam je pričakovati. Upajte najbolje. Kolikor jaz iz cele stvari spoznam, se bo vse dobro končalo.“

Razberg se ni motil.

Posestnik tovarne in njegova desna roka Drvar, posebno zadnji, se je dal lahko prepričati o nedolžnosti Strnadovi, akoravno ni zlahka komu zaupal, ako ga je enkrat imel zaradi česa na sumu. Razberg je povdarjal popolnoma prav. „Mož, ki v trenutku največje bede in revščine dobro napolnje mošnjo najde in ima priložnost ž njo neopažen izginiti, a jo vendar vrne posestniku, ta ni nikdar tat“. Temu je moral vsak pritrčiti.

Seveda je moral biti za Strnadovo nedolžnost še eden dokaz. Pa tudi ta se je kmalu našel. Nek delavec, ki je bil prej pajdaš Skuhačev, ki se je pa zdaj z njim skregal, je pripovedoval, da je videl, kako je sledil Skuhač Strnada v delavno sobo Drvarjevo in kako je bil med poldanskim odmorom skoraj čudno v vedni bližini Strnadovi; izjavil je tudi, da je videl, kako je Skuhač Lukecu nekaj v žep poilsnil.

Pri teh dokazih je moral Skuhač pred sodnijo krivico priznati in dobil je tudi zaslužen kazni.

Strnad je dobil kmalu popolno zadoščenje s tem, da je nastopil mesto delovodje v isti tovarni, kjer je pretrpel toliko krivico.

Današnja številka ima „Gospodarske Novice“ kot prilogo.

ske neodvisnosti. Ker ne more zadovoljiti svojih stremeljenj na Bosno, je prisiljena poskusiti, da dobi kaj od novipazarskega sandžaka.

Vojni načrt Srbije.

Belgrajski dopisnik „Standarda“ je poslal svojemu listu vojni načrt Srbije, ki ga je sestavil po informacijah najuglednejših srbskih vojaških oseb. Načrt temelji na popolni nepristranosti Romunske, Bolgarske in Turške. Od svojih pet divizij uporabi Srbija tri divizije nasproti sovražniku, prodirajočemu s severa, dočim preide z dvema divizijama in ustaši proti Bosni in Hercegovini. Načrt severne vojske je, da opusti trdnjave Belgrad, Smederevo in Kladovo, ter da zbere vso silo na višinah okoli Niša.

Srbska nada.

Belgrajski „Mali Žurnal“ izvaja v nekem na Rusijo, Francijo in Anglijo naslovljenem članku, da sta Srbija in Črnogora prisiljeni pograbititi za orožje, ker je Avstro-Ogrska skozi desetletja tlačila srbski narod ter mu končno ugrabila dve deželi. Kakor hitro je Nemčija zarožljala s sabljo, pripogiba vsa Evropa glavo ter prosi Bülowa, naj bo bolj ljubeznjiv. — Srbi se med tem ne boje tega rožljanja s sabljo; čakali bodo še nekaj časa na konec komedije, ki jo igra Evropa, a potem bo slehila žalostna, v kateri pogineta Črnogora in Srbija, ali pa Avstro-Ogrska. Jasno je, da Evropa — tako nadaljuje belgrajski list — ne pozna Avstrije, ki se ne more zanašati na svojo armado. Kakor hitro izbruhne vojna, nastanejo avstro-ogrski notranji nemiri, na kar bo treba večjih čet. Odbor za narodno obrambo ima v rokah mnogo niti in gotovih obljub iz Avstro-Ogrske. Ako Rusija, Francija in Anglija nimajo poguma, da bi pomagale Srbiji, naj že vsaj ne ovirajo. Svet bo iznenađen radi usode Avstrije.

Vojne priprave v Srbiji.

Iz Belgrada poročajo: Vse vojaške komisije iz dajajo navodila za slučaji vojske. Vojni minister general Živkovič prejema vsak dan točne raporte. Nasproti miroljubnim izjavam v inozemstvu stoji v Belgradu vse na vojni nogi in vse je pripravljeno, da se Belgrad izprazni. Listi ne pričakujejo več nikakih vojaških vesti. V krogih skupštinovskih poslancev izjavljajo, da za Srbijo ni več nikakega izhoda nazaj, ker vsaka vlada, ki bi popustila, bi takoj padla in bi nastala revolucija v deželi. Za Srbijo ni drugega izhoda nego vojna.

Kralj Peter poveljnik voje.

Belgrad, 20. marca. Vrhovno poveljstvo vojske, ki jo Srbija v slučaju vojne proti Avstro-Ogrski postavi na bojno polje, prevzame baje sam kralj Peter. Načelnik generalnega štaba bo general Putnik.

Vagon dinamita za Srbijo zaplenjen.

Na železniški postaji v Barcu (južna Ogrska) je opazil neki železniški uradnik, da se v vagonu, ki je došel iz Lille, a je bil naslovljen na nekega trgovca v Belgradu z oznako: cement, nahaja dinamit. Takoj je obvestil o tem načelnika postaje, ki je dal vagon postaviti na mrtvo progo in je takoj obvestil oblastnijo. Prišla je na lice mesta komisija, pregledala vagon s cementom. Vagon je bil poln sodčev, dinamita in pušk. Vagon so odvedli v Osijek, dinamit so zaplenili in do daljne odredbe skupno s puškami spravili v smodnišnico osješke posadke preko Drave.

Vojna je tu!

Srbski odbor za narodno obrambo je razposlal na svoje podružnice v notranjosti to-le spomenico: „Vojna je tu! Kralj in prestolonaslednik sta prepričana, da se spor z Avstro-Ogrsko da rešiti edino z orožjem. Črnogora je pripravljena, da se dvigne proti Avstro-Ogrski. Samo narod ima odločevati o svoji usodi, ne pa posamni politiki. 44.000 prostovoljcev je nam na razpolago, od teh jih je že 6000 odkorakalo na bosansko mejo.“

Za poveljnika prostovoljcev je bil izvoljen polkovnik Miškovič, ki ga je v tem dostojanstvu potrdil tudi vojni minister.

Druga bitka pri Novem sadu.

Belgrad, 20. marca. Vojni minister general Živkovič se je baje izrazil, da se bo prva bitka med Avstro-Ogrsko in Srbijo bila pred Belgradom, druga pa pri Novem sadu.

Politični ogled.

— Državni zbor je v petek, dne 19. t. m. sprejel v drugem in tretjem branju z 289 proti 103 glasom postavo o vojaških novincih. Isti dan zvečer se je začel posvetovati o postavi glede podržavljenja zasebnih železnic. V ponedeljek 22. t. m. se je sprejela tudi ta postavba in sicer soglasno.

Dr. Korošec, Pogačnik in tovariši so vložili predlog za dveletno vojaško službo, dr. Šusteršič in tovariši pa za ustanovitev jugoslovanskega vseučilišča v Ljubljani.

V sredo so šli državni poslanci na velikonočno počitnico.

Mala politična naznanila.

Dne 18. marca: Predsednik državnega zbora dr. Patai je bil danes v daljši avdijenci pri cesarju, ki je izrekel zadovoljstvo nad zborničnim delom. — Bolgarska vlada je prosila rusko vlado, naj bi ista predlagala, da bi ostale velevlasti priznale Bolgarijo za kraljevino. — Štrajk francoskih poštnih in brzojavnih uradnikov postaja vedno večji. Listi poročajo, da je 4000 brzojavnih žic prerezanih.

Dne 19. marca: V Mechelnu se bo vršil od 23. do 26. sept. t. l. prvi shod belgijskih katoličanov; bavil se bo z napredkom in bodočnostjo katoliških društev in ustanov. — Romanska zveza. Danes dopoldne so imeli italijanski in romunski poslanci skupno sejo, v kateri so sklenili, da se združijo v skupen klub pod imenom Romanske zveze. — V Piznu na Češkem so se minole dni pričele obširne preiskave proti vsem onim osebam, ki so se leta 1907 udeležile protivojaskega shoda v Pragi, kakor tudi proti onim, ki se se udeležili enakega zaupnega shoda na Dunaju.

Dne 20. marca: Ogrski ministrski predsednik dr. Wekerle se je peljal danes na Dunaj, kjer ga bo jutri cesar vsprejel v posebni avdijenci. — Ruski ministrski svet se je včeraj posvetoval, ali se naj za časa avstro-srbske vojske duma razpusti. — V Petrogradu je umrl danes zjutraj grški poslanik v Petrogradu prof. Argyropulos. — Češki narodni socialci in socialdemokrati so sklicali za jutri v Prago več shodov, na katerih so nameravali zavzeti stališče proti vojski. Policija je vse shode prepovedala.

Dne 21. marca: Železniški minister se je razgovarjal z dalmatinskimi poslanci o nameravanih dalmatinskih železniških progah. Izjavil je, da dobi Dalmacija izpopolnjeno železniško omrežje. — Iz Teherana poročajo, da sta morala perzijski šah in vojni četi v notranjost šahove palače. Uprla se je vesna straža, ker ni dobila plače. — Pač je bil popolnoma odrezan od sveta. Skoro vsi vojaški uradniki štrajkajo. Preti tudi arjev.

Razne novice.

Podpora po suši.

Poslanci S. K. Z. so pač ob letošnji suši storili vse, da so dobili kolikor mogoče veliko podporo za svoje volilce. Za Štajersko je dalo ministrstvo podpor vseh skupaj 840.000 K, koji denar je vsled prizadevanja Robiča, dr. Korošca in Pušenjaka v osrednjem odboru v Gradcu prišel večinoma na Spodnje-Štajersko. Dežela je dala podpore samo 50.000 kron; seveda, ker za Slovence nikdar nima veliko denarja. Posamezna okrajna glavarstva so dobila podpore in sicer vagonov: Celje 59 sena, 95 slame; Konjice 21 sena, 32 slame; Ljutomer 43 sena, 74 slame; Maribor 48 sena, 96 slame; Mozirje 17 sena, 30 slame; Slovenjgradec 28 sena, 57 slame; Ptuj 70 sena, 172 slame; Brežice 29 sena, 19 slame.

V teh številkah je vračunjena tudi najnovejša podpora, katero so poslanci naše kmečke stranke pridobili za Sp. Štajer. In sicer dobi vagonov: Celje 4 sena, 5 slame; Konjice 1 sena, 5 slame; Ljutomer 2 sena, 8 slame; Maribor 2 sena, 8 slame; Mozirje 2 sena, 8 slame; Račgona 5 sena, 8 slame; Slovenjgradec 6 sena, 13 slame.

Ponekod se je izražala želja, da bi se dajala kmetom tudi podpora v semenih. Poizvedbe pa, katere so vodila okrajna glavarstva, so pokazale, da ljudje želijo bolj podpore v krmi, kakor v semenih, nadalje so bile prijave za semena tako maloštevilna, da je država opustila podpore v semenih!

Z ozirom na resolucijo, ki sta jo stavila dr. Benkovič in dr. Korošec ter na nujni predlog Roškarka in Pišeka, pričelo je tudi notranje ministrstvo poizvedbe zaradi bede, koji bi se naj odpomoglo z podpisom davka, razdeljevanjem živil, oziroma denarja itd. Poizvedbe vodijo okrajna glavarstva jako počasi. Posebno se nam čudno zdi, da se okrajno glavarstvo Brežice ne gane, čeravno se je v hribovitih krajih kozjanskega in sevniškega okraja najprej pojavila taka beda.

Dosedaj so javila v tej zadevi v svojih okrajih podporo celjsko, ljutomersko in slovenjgraško glavarstvo. Javljamo to našim čitateljem, da ne bodo niti najmanjše krivde zvrčali na naše poslance, ki so v tem oziru pač popolnoma storili svojo dolžnost.

* Notarski izpit je napravil notarski kandidat g. Luka Požun v Celju.

Imenovanje. Vinarski pristav Jos. Zabavnik v Gradcu je imenovan za vinarskega nadzornika na Primorskem.

* Pozor! Glede varnosti hranilnih vlog opozarjamo vlagatelje slovenskih hranilnic, da so hranilne vloge popolnoma varne, če tudi pride do vojske. Nekateri ljudje namreč strašijo vlagatelje, da v slučaju vojske izgubijo svoj denar, ki ga imajo naloženega v hranilnicah. Po pravilih nima do hranilničnega denarja nihče drugi pravico, kakor samo vlagatelj, torej le tisti, ki se s hranilno knjižico izkažejo.

* Kdo se ne ve? da so vžigalice „V korist obmejnim Slovincem“ najboljše? V kratkem času so se udomačile in vsak seže le po teh. Zahtevaje jih v vsaki trgovini.

* Splošno se opaža, da je zelo malo pisem, ki bi ne bile kolekovane s kolkom „V korist obmejnim bratom“.

Tako je prav. Vsako pismo, ki roma iz naših rok, kolekujmo z obmejnimi kolkom in tako pokažimo, da imamo v resnici smisel z narodno obrambno delo.

* 60 letnico bitke pri Novari je praznoval v torek, dne 23. t. m. 47. pešpolk. Ob tej priliki se je služila v cerkvi sv. Alojzija v Mariboru sv. maša, pred katero je g. vojaški kurat Rant primerno nagovoril vojake. Po maši so vojaki defilirali pred navzočim generalom.

* Slovenska kmečka zveza. Odbor S. K. Z. je v svoji zadnji seji sklenil, da se odbornik Jakob Zemljič zaradi njegove politične nezanesljivosti in nezvestobe, izključi. Ker je bilo tudi mesto odbornika po vrlem in postenem rajnem g. Karolu Kobarju izpraznjeno, vzela sta se izmed namestnikov v odbor gg. Fran Rudolf v Konjicah in Martin Cerjak v Rajhenburgu.

* Deželnozbornske volitve. Danes dne 24. t. m. se vrši v Mariboru zaupni shod „Slov. kmečke zveze“, na katerem bodo zaupniki zavzeli v imenu stranke svoje stališče nasproti kompromisu. V četrtak se vrši zborovanje mladeničev. „Straža“ ki izide v petek, bo naznanila, kaj se je sklenilo glede kompromisa.

* Vplačevanje neposrednih davkov. Tekom II. četrtletja 1909 postanejo neposredni davki na Štajerskem potekli oziroma plačni v naslednjih obrokih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemniški davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopij, ki so prosta hišno-najemniškega davka in sicer: 4. mesečni obrok dne 30. aprila 1909, 5. mesečni obrok dne 31. maja 1909, 6. mesečni obrok dne 30. junija 1909. II. Občna pridobnina in pridobnina podjetj, podvrženih javnemu dajanju računov: II. četrtletni obrok dne 1. aprila 1909. III. Rentnina in osebna dohodnina, v kolikor se ti davki ne pobirajo na račun državne blagajnice potom odbitka po osehah oziroma blagajnicah, ki izplačujejo davku podvržene prejemke in sicer I. pololetni obrok dne 1. junija 1909.

Odklikovanje po Kmetijski družbi. Med mnogimi Nemci je odklikovala Kmetijska družba tudi nekaj Slovencev. Srebrno kolajno je priznala g. dr. Ivan Geršaku, notarju v Ormožu in g. Clariciju, oskrbniku v Konjicah. Bronasto kolajno je dobil g. Franc Praprotnik, nadučitelj v Mozirju in g. Debelak, posestnik in župan v Smohoru pri Slatini.

Družba sv. Mohorja v Celovcu bo prihodnje leto 1910. zopet izdala eden ali celo dva snopiča Zgodb sv. pisma. Prvi snopič je prišel že pred 15 leti na svetlo; od tačas se je zgodilo precej sprememb med udi naše družbe. Mnogo jih je pomrlo ali izstopilo. Vsako leto pa se vpiše po več tisoč novih udov. Koliko Mohorjanov je še, ki imajo vse doslej tiskane snopiče Zgodb sv. pisma? In vendar naj bi se nahajala ta knjiga vseh knjig v vsaki slovenski hiši; in družba hoče pomagati svojim udom, da si nabavijo tiste snopiče, ki jih nimajo; zato ponuja iz svoje zaloge snopiče Zgodb sv. pisma za polovico cene, namreč za 50 vinarjev (in 40 vinarjev za odpravnino) za vsak snopič — dokler jih je še kaj. Kdor jih naroči, mu jih pošljemo lahko zdaj ali pa jih prejme v jeseni z letošnjimi knjigami vred.

Zopetna izdaja dvekronskih srebrnih novcev. Radi opustitve izdaje dvekronskih novcev (goldinarjev) je v prometu primanjalo kron in novcev po pet kron, vsled česar je avstro-ogrška banka izdala ukaz, da se zopet izdajajo in sprejemajo „goldinarji“. Tudi je obvesnilo finančno ministrstvo vse podrejene urade, da se sprejmejo goldinarji zopet v javen promet.

Železnica Polzela—Kamnik. Dr. Korošec in dr. Krek sta v zvezi z ostalimi poslanci „Slov. kluba“ iznova vložila predlog v državnem zboru, naj vlada predloži zakonski načrt za podaljšanje kamniške železnice do Polzela.

Obrambni odsek. Na letošnjih socialnih kurzijah, katere je priredila naša delavna S. K. S. Z., se je priporočalo nepolitičnim organizacijam, naj ustanavljajo pod svojim okriljem tudi obrambne odseke, ki imajo nalogo, poučevati društvenike o velikem pomenu narodno-obrambnega dela in zbirati doneske. Uverjeni smo, da bo ta misel našla med našo idealno mladino mnogo odmeva, narodno-obrambno delo pa se za dober korak pomaknilo naprej.

* Zgoden tresk. „Gorica“ poroča: Na Vojsčici na Primorskem je v nedeljo zjutraj (14. t. m.) treščilo. Bil je strašanski pok. Star možak je rekel, da se kaj takega ne spominja. Poslopja so se gibala. Treščilo je v zvonik. Odnoslo je strelodiv in razbilo strelodivna železa. Nato se je strela razbila na vse strani ter švigala okoli cerkve in okoli zraven stoječega farovža. Udrla je v cerkev z veliko odprtijo, razsula več sip ter poškodovala žlebe. Od tam šla je v farovž, odbila kos strehe, presekala žlebe ter po žlebah vdarila je k vodnjaku. Tu je na kosce raznesla vreteno ter razbila in odvrгла stopnjice, močne kamne. Zraven tega rušila je tu in tam stene in razsula šipe. V notranjost poslopja — hvala Bogu! — ni vdrila. To je bilo strašno jutro, grozen strah. In to prve dni marca! Cerkev in farovž sta zavarovana.

* Češkoslovenska vzajemnost. „Češko dež. pomnožno društvo za jetične bolnike“ namerava zgraditi I. češki sanatorij za pomilovanja vredne jetične bolnike in v imenu češkoslovenske vzajemnosti društvo apelira na vse zavedne Slovence, da s tem izkažejo svojo slovansko ljubezen do bratskega češkega naroda, ako bodo naročali in kupovali srečke po 1 K. — Glavni dobiček je 40.000 K, ostali dobitki so v vrednosti 60.000 K. — Izid srečkanja, ki se bo vršilo dne 2. grudnia 1909., se v časnikih pravčasno naznanj. Narodne trafikante, trgovce in gostilničarje, ki bi pri